

krepekem in delavnem učiteljstvu, ki pa mora pri sedanjih razmerah opešati. Ves naš nastop bodi odločen, radikalen, naj potem to tudi ne bo komu všeč. Ko je pred kratkim deputacija katol. učiteljev s Tirolskega prišla na Dunaj prosit za izboljšanje plač, jih je visoka oseba pohvalila, da so pri svojih zahtevah bolj mirni in poblehni kakor pa učitelji naprednih strank. To lepo priznanje visoke osebe pa je nekako zagotovilo, da ostane vse pri starem.

Mi pač ne smemo posnemati tirolskih tovarišev, da si še mi ne prislužimo s takim „priznanjem poblehnosti in mirnosti“ — starih „dobrih“ razmer. Zato takoj začnimo s pripravami za naš shod v Ljubljani. Tam bočemo in moramo dati duška svojim čuvstvom, s katerimi naslikamo svoje razmere. Kdor pa se nam ne pridruži, ta podpiše sebi izpričevalo stanovske nezavednosti in nevrednosti, in vse učiteljstvo ga bo po tem cenilo!

Prikrajševanje učiteljevih dohodkov.

V kakšnem položaju se nahaja dandanes učiteljstvo, to ve vsak učitelj najbolj sam. Na vseh straneh se mu naklada novo delo, ki mu jemlje duševne in telesne sile. Poleg vsega tega pa ima z malo izjemo skoro vse učiteljstvo boj proti ljudem, kateri mu hočejo pri vsi tej beračiji vzeti še vsako svobodo duha in življenja. Na višjih mestih trkamo in prosimo: „Pomagajte nam iz siromašnega gmotnega položaja!“ Tam so gluhi za to, ali pa za odgovor izide kako novo navodilo ali odredba. Imamo pa tudi slučaje, ki pričajo, da se učiteljstvu jemljejo in utrgujejo tisti dohodki, kateri so mu bili dosedaj vedno zagotovljeni. Kakor znano, ima skoro povsod snaženje šolskih prostorov v oskrbi učitelj ali voditelj. Prav pred kratkim se je dogodilo pri seji (neke večrazrednice) krajnega šolskega sveta, da je pri proračunu za snaženje vstal zastopnik cerkve, ki pa ni prav nič več kakor navaden kaplan ter ugovarjal proti „visoki plači“ za snaženje. Snaženje ima v oskrbi voditelj dotične večrazrednice, ki je v učiteljski službi že osivel. Dosedanje plačilo za to je znašalo 240 K. Snažiti je devet sob in dva hodnika. Ta, za blagor ljudstva vneti kaplan je utemeljeval, da se o počitnicah ne snaži, in ko mu je voditelj rekel, da se mora tudi o počitnicah snažiti in zračiti, je hotel imeti dokazov. To je že preneumno, ker je znano, da ta kaplan niti med šolskim letom ne hodi v šolo redno poučevati krščanskega nauka. Vendar je vkljub ugovoru tega famoznega zastopnika cerkve obveljal znesek 240 K s 5 proti 1 glasu. Kaj pa napravi na to predsednik kraj. šol. sveta, ki je klerikalec in se pusti popolnoma komandirati kaplanu? On se na c. kr. okr. šol. svet obrne in ta mu svetuje, naj pridobi služabnika za snaženje in kurjavo za nižjo plačo. Zaradi tega ponudi, med tem ko trdi, da ga dobi lahko za 150 K, voditelju „milostno“ 180 K, tedaj 60 K manj, kakor je dosedaj vedno dajal kraj. šol. svet. Ker so pa v tej večrazrednici uvedli letos vodovod, ki stane kraj. šol. svet 60 K na leto, zato naj teh 60 K, ki bodo manj za kurjavo, pripade za vodovod. Takega gospodarskega prepričanja je ta dični predsednik. Tako hočeta kaplan in predsednik izboljšati finančno stran pri kraj. šol. svetu, in ta dva moža bi pravzaprav imela začeti sama pri sebi to izboljševanje. Predsednik si pusti namreč svoje častno mesto plačati s 40 K, kaplan pa dobiva 200 K za poučevanje veronauka. Teh 200 K bi sicer zaslužil, če bi ne

zamudil $\frac{3}{4}$ svojih učnih ur, tako jih pa veliko manj upravičeno dobi kakor voditelj za kurjavo in snaženje. Ta skupni znesek 240 K kot nezaslužena nagrada predsedniku in kaplanu pokrije ravno stroške za snaženje. Naj bi tedaj ta dva velikodušno prepustila del svojega nezaslužka v pokritje novo uvedenega vodovoda. To bi bilo pravilno.

Učiteljstvo pa ima zopet en dokaz več, katere vrste ljudje segajo že po itak pičlih učiteljskih dohodkih. Takih slučajev je morda še več, zato naj bi dotični, ki so prizadeti, brezobzirno vse posvetili v javnosti, posebno v našem stanovskem glasilu, da kaj kmalu razjasnimo obzorje in izčistimo zrak, ki okužuje naše stanovske odnošaje, obenem pa tudi dokažemo, v kakšni družbi se nahajajo oni učitelji, ki stopajo pod zastavo nam sovražnega klerikalizma.

Dopisi.

Štajersko.

Iz Ormoža. (Kam plovejo naši sosedge v ljutomerskem okraju?) Že lansko leto smo opazili v „Ljutomerskem učiteljskem društvu“ neko gonjo proti „Učit. Tovarišu“. „Slovenski gospodar“ in „Slovenec“ sta s hrupnim veseljem prinesla vest, da „Ljutomersko učit. društvo“ ni naročeno na „Učit. Tovariša“. Toda lista sta se imenitno blamirala, ker je bila vest popolnoma izmišljena, in je bilo „Ljut. učit. društvo“ do svojega zadnjega glasovanja naročeno na „Učit. Tovariša“. A kar se lani ni zgodilo, to se je letos.

Pri zadnjem zborovanju „Ljut. učit. društva“ se je na predlog nekega mladega tovariša sklenilo, opustiti „Učit. Tov.“ in si mesto njega naročiti „Oesterreicher Schulbote“.*) „Ljutomersko učit. društvo“ je član „Zaveze“, „Zavezinega“ glasila pa torej ne bo imelo. Radovedni smo, kateri list bo odslej zastopal ujevove interese. Najbrže „Naš Dom“.

Društveni vestnik.

Štajersko.

Vabilo k zborovanju učiteljskega društva za ptujski okraj, ki bo dne 2. mal. travna t. l. ob pol 11. uri dopoldne v okoliški šoli ptujski. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Društvene zadeve. 4. Od zadnjega zborovanja preloženo predavanje tov. M. Heriča: „Pouk v geometrijskem oblikoslovju s posebnim ozirom na pravila, po katerih se izračunajo površine ploskev in telesnine raznih geometrijskih teles“. 5. Slučajnosti. K prav mnogobrojni udeležbi vljudno vabi
Fr. Šorn, t. č. predsednik.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 2. malega travna t. l. ob pol 11. uri predpoldan v Slov. Bistrici po nastopnem vzporedu: 1. Petje. 2. Zapisnik in dopisi. 3. Poročilo blagajnika o gmotnem stanju društva. 4. Iz vprašalne škrinjice. 5. Predavanje. 6. Volitev: a) upravnih odbornikov „Zvezi slov. štaj. učiteljev in učiteljic“; b) „Zavezi“; c) Lehrerbundu. 7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo je zborovalo dne 5. svečna t. l. v Slov. Bistrici. Po običajnem pozdravu izreče g. predsednik svojo radost nad lepim številom zbranih ter želi, da bi v bodoče vsa zborovanja bila tako mnogobrojno obiskana. — Po rešitvi društvenih zadev je predaval g. nad-

*) To je značilno!